

אוסטאינדוסטרי

(Ostindustrie GmbH). תעשיית המזרח בע"מ. מפעל שהקים הס"ס ב- 13 במרס 1943 כדי לנצל כוח עבודה יהודי בתחום הגנרלגוברנמן.

כול עוד שחיו שם יהודים במספר ניכר, על-פי שלבי התוכנית שהוצגה בוועידת ונזה, היו יהודי הגנרלגוברנמן אמורים להיות מרוכזים בגטאות לפני גירושם למחנות המוות, והכשירים ביניהם נועדו אף לצאת לעבודה. בהתאם לכך, הקים הס"ס מחנות עבודה שהיו בסמכותו השיפוטית של המפקד הבכיר של הס"ס והמשטרה (Höherer Ss-und Polizeiführer – HSSPF). בדומה למצב במחנות הריכוז, ביקשו אנשי הס"ס להיות הנהנים הישירים מעבודת היהודים, וזאת באמצעות המפעל הכלכלי שיסדו – א"א. מכיוון שרוב היהודים שעוד שרדו רוכזו באותה העת במחוז לובלין, הוקם המשרד הראשי של א"א בלובלין, אך רשמית היה מושב המשרד הראשי בברלין. הקשר ההדוק בין יעדי א"א ובין אמצעי ההשמדה השתקף בדמותו של המפקד המינהלי הראשי, אודילו גלובוצניק, שהיה המפקד הבכיר של הס"ס והמשטרה במחוז לובלין. גלובוצניק היה גם נציגו של הינריך הימלר במבצע ריינהרד. א"א שלט במספר מפעלים כלכליים בלובלין ובסביבתה, ובכללם בתי-חרושת לברזל ולמברשות, מפעל כבול ומפעל לייצור פרוות. עד נובמבר 1943 העסיק א"א כ- 16,000 יהודים וכ- 1,000 פולנים. ואולם, הפעילות הכלכלית של א"א היתה משנית ליעד האמיתי של מחנות העבודה, שהיו אמורים להיות נקודות איסוף למשלוחים המיועדים למחנות ההשמדה. הצבא הגרמני קיבל מוצרים בכמויות ניכרות מא"א, ומפקדי צבא מחו נגד הפסקת אספקה זו, אך בלא הועיל. עד סתיו 1943 רצחו יחידות קומנדו של הס"ס את רוב היהודים בגנרלגוברנמן: מחנות ההשמדה בלז'ץ, סוביבור וטרבלינקה חוסלו או נהרסו בעת המרידות בהם. בנובמבר 1943 רצחו אנשי הס"ס את האסירים היהודים במחנה הריכוז מידנק. גלובוצניק יכול היה לדווח שמיבצע ריינהרד הושלם.

חיסול יהודי הגנרלגוברנמן ציין גם את קיצו של א"א, מכיוון שלא היו לו עוד ידיים עובדות. גלובוצניק, שהתעשר מרכוש היהודים הנרצחים, הביע בדין-וחשבון הסופי שלו על א"א צער על שזה עתה הובטחו לתאגיד הזמנות חדשות מהורמכט, ועל שהיו לו הזמנות תלויות ועומדות בסך 31 מיליון זלוטי. ואולם, גלובוצניק עצמו הוא שחיסל את האנשים שהיו יכולים למלא את הזמנות הללו.